

Прем'єр-міністру України
Яценюку А.П.

Міністру фінансів України
Яресько Н.

Міністру енергетики та вугільної
промисловості України
Демчишину В.В.

Заступнику Міністра фінансів
України
Макеєвій О.Л.

Шановний Арсенію Петровичу!

Від імені Ради директорів Американської торгівельної палати в Україні та компаній-членів дозвольте висловити Вам нашу глибоку повагу і побажати успіхів, а також хочемо подякувати Вам за проведення наради під Вашим головуванням щодо реформування системи оподаткування суб'єктів господарювання, що провадять діяльність з видобутку природного газу, яка відбулась 19 червня.

В той же час хочемо звернути Вашу увагу на наступне:

- Майже рік тому (31 липня 2014 року) були внесені тимчасові зміни до Податкового кодексу України, строком дії до кінця 2014 року, якими були значно підвищені ставки рентної плати за користування надрами для видобування газу незалежними приватними компаніями з покладів, що залягають на глибині до 5000 метрів, до 55%, а з покладів, що залягають на глибині понад 5000 метрів, до 28%.
- По закінченню 2014 року ставки рентної плати не були зменшені, а з моменту прийняття змін до Податкового кодексу України вже не викликає сумнівів розуміння того, що прийняття змін до податкового навантаження галузі мало на меті лише елементарне збільшення рівня надходжень до бюджету. В той же час, став очевидним той факт, що зміни до податкового режиму були зроблені без адекватного аналізу, без оцінки впливу на перспективи розвитку нафтогазовидобувної галузі («Галузі») та без огляду на те, що такий податковий режим напряму суперечить заявленим планам Уряду щодо забезпечення енергонезалежності країни.
- Існуючий податковий режим у Галузі неодноразово піддавався критиці: з боку міжнародної експертної спільноти, з боку основних донорів українського уряду - Міжнародного Валютного Фонду та з боку більшості міжнародних фінансових організацій присутніх в Україні, з боку посольств іноземних держав та, що найголовніше, з боку інвестиційної спільноти та іноземних нафтогазовидобувних компаній, які намагаються вести операційну діяльність в Україні. Всі експертні думки об'єднались щодо висновку, що нововведений податковий режим є неконкурентоспроможним та програє у боротьбі за міжнародний інвестиційний капітал, без якого неможливий розвиток Галузі.

- У лютому місяці 2015 року Кабінет Міністрів України узгодив з Міжнародним валютним фондом «Меморандум про економічну та фінансову політику», в якому Уряд країни взяв на себе зобов'язання у строк до 01 липня 2015 року представити до Парламенту країни нову систему оподаткування, що базується на світовому досвіді та буде стимулювати розвиток Галузі і зростання видобутку природного газу.
- Більше того, на міжвідомчій нараді, що відбулася 26 березня 2015 року за Вашого головування, була прийнята низка рішень, які дали надію на конструктивне вирішення питання запровадження економічно обґрунтованого податкового режиму у Галузі у найкоротші строки, а саме:
  - Першочерговою метою для Уряду України було проголошено нарощування обсягу видобутку природного газу та визначення оптимального рівня оподаткування Галузі, що стимулювало б зростання інвестицій у Галузь;
  - Міністерству фінансів було доручено створити Міжвідомчу робочу групу («Робоча Група»), в яку мали увійти профільні міністерства, міжнародні фінансові інститути, народні депутати та представники бізнесових кіл. Метою створення Робочої Групи було опрацювання питання вдосконалення, у короткостроковій та довгостроковій перспективах, оподаткування Галузі;
  - За результатами спільної роботи, Робоча Група повинна була сформувати узгоджену позицію щодо шляхів реформування системи оподаткування зазначеної діяльності та до 01 травня 2015 року внести у Кабінет Міністрів відповідний законопроект, в установленому порядку, з обґрунтуванням оптимальності короткострокового рішення.
- На сьогоднішній день Галузь так і не отримала такого довгоочікуваного короткострокового рішення щодо зниження податкового навантаження у 2015 році. Більше того, ми можемо констатувати той факт, що до 01 липня 2015 року Уряд країни жодним чином не зможе виконати взяті на себе зобов'язання щодо внесення у Парламент нової системи оподаткування Галузі, яка б відповідала міжнародним стандартам та стимулювала розвиток власного видобування природного газу в Україні.
- Слід зазначити, що саме за ініціативи та під егідою Міністерства фінансів була запрошена та провела роботу міжнародна консалтингова компанія IHS, всесвітньо визнаний провідний експерт у галузі нафтогазовидобування. Результатом цієї роботи став єдиний існуючий на сьогодні ґрунтовний аналіз сектору незалежного видобутку газу в Україні, включно з прогнозами щодо об'ємів видобутку та обсягів податкових надходжень за різних систем оподаткування. Були розроблені рекомендації щодо оптимальної системи оподаткування, яка б забезпечила максимальні податкові надходження до бюджету та повернула інвестиційну привабливість сектору незалежного видобутку газу в Україні.
- Члени Палати в цілому підтримують загальну тенденцію до зниження ренти на видобуток природного газу та переходу до системи оподаткування на базі прибутку, компанії вважають, що запропоновані Міністерством фінансів ставки оподаткування жодним чином не сприятимуть залученню нових інвестицій в Галузь та відповідно збільшенню видобутку природного газу в Україні. Більше того, без нових інвестицій у галузь, за результатами 2016 року невідворотнім буде падіння видобутку природного газу в Україні і, як наслідок, падіння податкових надходжень до бюджету країни.

Члени Палати вважають за необхідне заявити, що не можуть погодитись з усіма висновками наведеними у дослідженні компанії IHS, особливо це стосується запропонованого рівня податкового навантаження та прийнятного рівня внутрішньої норми доходності (IRR-20%). Члени Палати вважають, що запропоновані IHS ставки ренти не гарантують повноцінної привабливості податкового режиму у порівнянні із країнами конкурентками, що вибирають право на отримання інвестицій у свої нафтогазовидобувні галузі. І як наслідок, високі ставки ренти можуть не забезпечити повноцінний приріст іноземних інвестицій у Галузь та не дати змогу максимально реалізувати потенціал Галузі. В той же час, ми хочемо відмітити високий професійний та індустріальний рівень на якому було зроблене дослідження IHS, та вважаємо, що на сьогодні це єдине іспуточе дослідження, що може спрогнозувати зміну видобутку газу в країні в залежності від того чи іншого рівня податкового навантаження Галузі.

Таким чином, хочемо наголосити, що Члени Палати у цілому підтримують системи оподаткування запропоновані Міністерством фінансів (короткострокову та довгострокову), але вважають, що в умовах існуючої та очікуваної ціни на газ залучення нових інвестицій та результатуюче зростання видобутку можливе лише за умови (1) одночасного впровадження Невід'ємних Змін та (2) введення в дію ставок оподаткування, що не перевищують рекомендовані дослідженням компанії IHS.

Невід'ємні зміни до податкового законодавства («Невід'ємні Зміни»), що необхідні для відновлення інвестиційної привабливості Галузі:

1. Зміна порядку нарахування ренти з моменту видобутку на момент продажу. У такий спосіб знижується тиск на видобувні компанії як найшвидше продати видобутий природний газ та стимулюється збереження видобутого газу у підземних сховищах;
2. Зміна бази оподаткування ренти з регульованої ціни, встановлюваної НКРЕКП, що не відповідає реальній ринковій ціні на природний газ, на середньозважену ринкову ціну;
3. Повернення системи списання на валові витрати витрат на розвідку, дорозвідку та облаштування в момент їх понесення;
4. Запровадження системи прискореної амортизації для необоротних активів;
5. Впровадження нульової ставки ренти для газу, що видобувається із свердловин на стадії випробування з метою стимулювання розробки нових родовищ та відкриття нових.

Рекомендовані дослідженням IHS ставки оподаткування:

- a) Для системи оподаткування на основі ренти:
  - Тиривнева система ренти із максимальними ставками:
    - з глибини до 3500м – 34%
    - глибини понад 3500м та до 5000м – 29%
    - з глибини понад 5000м – 14%
  - Стандартний податок на прибуток – 18%
  - Збереження дії понижуючого коефіцієнту 0.55 для нарахування ренти від видобутку з нових свердловин протягом трьох років, з моменту їх введення в експлуатацію.
- b) Для системи оподаткування на основі прибутку максимальні ставки:
  - Єдина ставка ренти – 8%
  - Стандартний податок на прибуток – 18%
  - Податок на прибуток з розшироної бази оподаткування – 20%
  - Збереження дії понижуючого коефіцієнту 0.55 для нарахування ренти від видобутку з нових свердловин протягом трьох років з моменту їх введення в експлуатацію.
- c) Перехід на систему оподаткування прибутку відбувається після впровадження всеосяжної та коректної нормативної бази з прозорим обліком та контролем за доходами та видатками.

Хочемо наголосити, що система на основі оподаткування прибутку стимулює подальше інвестування в розвідку нових та розробку вже існуючих родовищ, тоді як система оподаткування на основі ренти не завжди забезпечує належні умови для подальшого інвестування в існуючі родовища, а для деяких компаній є неприйнятною.

Нижче надаємо прогнозні обсяги податкових надходжень та обсяги видобутку природного газу на 2016-2020 роки за різних моделей оподаткування запропонованих IHS, МВФ та Мінфіном. Даний прогноз підготовлений на основі аналізу проведеного компанією IHS, рекомендованою Міністерством фінансів.

Прогнозні обсяги податкових надходжень на 2016-2020рр., млн. дол. США

	Поточний податковий режим (рента 55% / 28%)	Мінфін: коротко- строкова пропозиція (рента 40% / 20%)	IHS: Трирівнева система ренти (34% / 29% / 14%)	Мінфін: довго- строкова пропозиція (20% рента; 18% ПП; 30% додатковий ПП)	IHS: Додатковий податок на прибуток (8% рента; 18% ПП; 20% додатковий ПП)
2016	341	271	315	338	320
2017	290	231	376	314	383
2018	246	196	440	296	449
2019	209	167	508	284	518
2020	178	142	525	263	535

Прогнозні обсяги видобутку газу на 2016-2020рр., млрд. куб. м.

	Поточний податковий режим (рента 55% / 28%)	Мінфін: коротко- строкова пропозиція (рента 40% / 20%)	IHS: Трирівнева система ренти (34% / 29% / 14%)	Мінфін: довго- строкова пропозиція (20% рента; 18% ПП; 30% додатковий ПП)	IHS: Додатковий податок на прибуток (8% рента; 18% ПП; 20% додатковий ПП)
2016	2.52	2.52	3.60	2.72	3.64
2017	2.14	2.14	4.26	2.54	4.35
2018	1.82	1.82	4.97	2.41	5.10
2019	1.54	1.54	5.70	2.32	5.88
2020	1.31	1.31	5.86	2.15	6.06

Ми широ сподіваємось, що зазначені зауваження сприятимуть щонайскорішій розробці системи та відповідного законодавства України з оподаткування Галузі. Найголовніше - ми широ віримо у те, що Уряд країни найближчим часом прийме остаточне рішення, яке за мету поставить створення умов для збільшення інвестицій у Галузь, що, в свою чергу, неодмінно призведе до зростання власного видобутку природного газу і, як наслідок, зростання податкових надходжень до бюджету країни. Члени Палати одностайно заявляють про свою готовність продовжити інвестування у розвиток нафтогазовидобувної галузі України, за умови створення стабільного фіiscalного режиму, що гарантуватиме загальноприйнятий у світовій газовидобувній галузі рівень доходу на інвестиції та забезпечить довгострокове зростання податкових надходжень до бюджету країни.

Будь-ласка, ще раз прийміть запевнення у глибокій повазі та побажання успіху. Якщо у Вас виникнуть будь-які запитання, просили б визначити осіб, які могли б звертатись до нас за телефоном: 490 58 00 та наступними електронними адресами: dnarezhneva@chamber.ua, vkushil@chamber.ua, контактні особи – Діна Нарежнева та Володимир Кушіль, менеджери з питань стратегічного розвитку (енергетичний комплекс)

Додатки: табл. 1, 2, 3

З повагою,

Президент

Андрій Гундер

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Андрій Гундер". The signature is fluid and cursive, with a large, stylized 'A' at the beginning.